

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in prazniki.

Inserati: do 9 petti vrsta 1 D, od 10–15 petti vrst 1 D 50 p, večji inserati petti vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe besedi 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inserati davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knaflova ulica št. 5, priljubljeno. — Telefon št. 304.

Uradništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon štev. 34.

Dopise sprejema in podpišejo in zadostno frankovane.
Rokopisov se ne vrata.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1.25 D
Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji: V inozemstvu:

| | | | |
|-----------------------------------|--------|---------------------|--------|
| celoletno naprej plačan | D 120— | celoletno | D 216— |
| polletno | 60— | polletno | 108— |
| 3 mesečno | 30— | 3 mesečno | 54— |
| 1 | 10— | 1 | 18— |

Pri morebitnem povrašanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročnilno vedno po nakaznicu.
Na samo pismena naročila brez poslatve denaria se ne moremo ozirati.

Slovenija svojemu kralju.

Odbor, na čigar čelu je kot častni predsednik g. pokrajinski namestnik Ivan Hribar, kot predsednik pa dr. Danilo Majaron, predsednik odvetniške zbornice v Ljubljani, je kupil od kneza Windischgrätzta njegovo vilo na Bledu in jo pokloni kot slovenski narodni dar Niegovemu Veličnemu kralju Aleksandru povodom njegove poroke s kraljevo.

Istotako se Nj. Veličanstvo pokloni kot slovensko narodno darilo Cekinov grad za rezidenco v Ljubljani, da postane tako Ljubljant ne samo imenoma, marveč tudi dejanski kraljeva prestolica.

Adaptacijska dela za kraljevo bivanje v gradiču na Bledu so se predvčerajšnjem že pričela.

Kralj pride s kraljico na Bledu takoj po svoji poroki, ki je definitivno določena na dan 5. junija in ostane tamkaj najmanj dva meseca.

Z Bledu odide kralj s kraljico za 14 dni ali 3 tedne še v zdravilišče Rogaško Slatino.

★ ★ ★

Ta vest, ki nam je došla iz najverodostojnejšega vira, bo gotovo obrazovala vso našo, pa tudi vso jugoslovensko javnost.

Stoletja smo bili Slovenci za naše vladanje tuje krvi podanik tretje vrste, katerih se ni nikoli uvaževalo, kamo-li spoštovalo. Med nas niso nikoli prihajali. In če jih je zanesla pot preko naših krajev, ustavili so se pri nas samo, da so dalli občutiti slovenskim podanikom svojo moč in svojo nenaklonjenost napram slovenskim narodnim težnjam. V živem spominu je nam še, kako je bivši avstrijski cesar Fran Josip, če je bil pod silo okolnosti primoran, da je posetil slovenske zemlje, delo svojih posetih kore raznim odličnim našim narodnim in kulturnim delavcem in kako je očitno kazal svojo mržnjo napram vsem, kar je bilo slovensko.

To se je sedaj temeljito izpremenilo. Slovenci smo postali po svoji osvoboditvi in s svojim ujednjenjem s srbskim in hrvatskim delom našega naroda iz tlačanov in hlapcev gospodijoč narod, dobili smo za vojega vladarja kralja svoje krvi, ki se čuti z nami eno in ki z dušo in srcem ljubi svoj narod, iz katerega je izšel.

In ta vladar nas ne zaničuje, kar prejšnji naš gospodarji, marveč nas uvažuje, spoštuje in ljubi, ker se tudi on zaveda, da smo kri njegove krvi, da smo ljudstvo, ki zasuži — ne da nad njim gospoduje, marveč da mu vladajo kot prvi med enakimi.

Kralj Aleksander je demokrat, svest si je, da je zibelka velikega njegovega pradeda Karagiorge tekla pod slamenatim krovom kmetske hiše, zato se ne sramuje žljave de-

lovne roke, ki odlikuje slehrnega Slovence, to tem manj, ker ve, da je raskava a neutrudna desnica s svojim trudem in delom ustvarila one gospodarske in kulturne vrednote, ki pretvarjajo že pokrajinsko tako krasno Slovenijo v blestec dragulj in čaroben biser v kroni naše Jugoslavije.

Kralj se čuti med nami svoj med svojimi, zato tako rad prihaja k nam, ki vemo ceniti srečo, da imamo po tisočletnem odmoru zopet svojega narodnega vladarja.

Z danšnjim dnem je Ljubljana v resnici postala tretja rezidenca kralja vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Doslej se neno ime z eno edino izjemo v l. 1821. ni poznalo v poveznicu, odslej pa se bo beležilo v analih zgodovine kot eno izmed prestolje jugoslovenske kraljevine.

V idealnem in političnem oziru se bo ugled Ljubljane silno dvignil,

sai bo v njej vsaj nekaj mesecov v letu rezidiral kralj s svojim dvorom.

A tudi gospodarsko bo Ljubljana s kraljevo rezidenco silno pridobil.

Podvojil se bo tujski promet, razvjetela se bosta obrti in trgovina: Ljubljani nanočajo zlati časi.

A kaj naj rečemo o Bledu, o ka-

terem je pel že Prešeren, da »dežela kranjska nima lepšja kraja, ko je z okolico ta podoba raja«?

Bled, čegat sloves je doslej se-

gal jedva preko mej naše domovine,

postane redno letovišče kraljeve rodbine in kot tako zarišče vsega našega državnega in političnega življenja. Na Bled bodo redno prihajali naši državniki in politiki, naši in tuji diplomati. Ne samo v Jugoslaviji, marveč daleč preko njenih mej

bo zaslovelo Bleško letovišče ter privabljal vedno nove goste, nove navdujene občudovalce bleškega zemeljskega raja. Kakor v Romuniji letna kraljeva rezidenca Sinaja, tako si bo tudi Bledu pridobil svetovno ime, to tembolj, ker v pokrajinskem oziru lahko z uspehom tekmuje z najdovščimi, najromantičnejšimi svetovnimi letovišči.

Tujsk promet, ki se je na Bledu šele odresel prvih povojev, se bo odšel mogočno razvijal in bo zavzel, ako bo bleško prebivalstvo na višku svoje naloge in tudi na višku razumevanja lovrega položaja, nepričakovane in neslutene dimenzije.

Skratka: Bledu je zagotovljena najsijajnejša bodočnost!

Jos. Drofenik, nar. poslanec:

Kakšna budi koncentracija? *

»Koncentracija naprednih strank ali koncentracija gospodarskih slojev?« O tem se danes mnogo govorja in proti. Dovolite, da razložim tudi jaz svoje mišljenje v tem vprašanju. Koncentracija naprednih strank? Gospod poslanec dr. Kukovec, ki je sprožil geslo o »koncentraciji naprednih strank«, smatra, da napredne stranke predvsem slovensko JDS., SKS., NSS. in socialisti, kot nazadnjaške pa klerikalce. S tem naziranjem že deloma strinjam. Ako pa se vprašamo, česa nam je v teh gospodarsko kritičnih časih bolj treba, politično strankarska boja ali boja za gospodarski obstanek, se mora vsak količki trezen in naru dobro hoteč človek odločiti za zadnje. Ako pa je tako, vprašamo, čemu je potem potreba podžigati strankarske strasti, ki so glavni vzrok naše mizerije, državne neurejenosti, notranje politične razdrapnosti in neuspehov ter porazov v zunanjih politiki? Kreniti moramo torej na drugo pot!

Kako in kam? Združiti je treba predvsem stanovske interese posameznih stanov in na tei osnovi urediti polit. delo. Ako stolimo kot gospodarski politični faktor na stališču, da more le delo in potom tega povrašanje produkcije odpraviti našo gospodarsko mizerijo, moramo združiti stanove, ki imajo direktno interes na tem. Naša država je agrarna ali kmečka. Industrija je šele v povojih. Radi tega moramo stremiti za tem,

* G. poslanec nas je naprošel, da pričelimo te članek. Tej želji smo se radi odzvali, ker je vprašanje, ki ga je v članku pokrenil, ne le sančimo, marveč tudi važno. Razum se samo ob sebi, da se z njegovimi izvajanjem ne identificiramo, dasi se z njimi v bistvu strinjam.

Uredništvo.

da se kmetski stan kulturno in gospodarsko dvigne. Tedaj v tem slučaju bosta cvetela tudi obrti in trgovina. Na teh slojih snoni in mora sloveni gospodarsko blagostanje vseh slojev. Kmet, obrtnik in trgovec (ne bankir) nima principijalnih nasprotstev, zakaj ako je dobra letina, je kupna moč kmeta jaka in imata od tega korist obrtnik in trgovec. Ako je obrt dobro razvita, da smo neodvisni od drugih držav, je to za celokupno domačo gospodarstvo važna aktivna postojanka. In končno, ako imamo zdravo konkurenco in dobro razvito trgovino, ki naj bi bila v rokah posameznikov, ne v truših. Je istotako dobro za celokupno gospodarstvo. Iz teh vidikov imajo vsi ti stanovi skupne interese in bi skupno v politični skupini najbolje zastopali svoje interese sami v svojo korist in v dobroruč celote. Istotako imajo ekonomske enotnosti socialisti vseh barv. V današnji obliki so ti nasproti glavnemu pogolu socialnega zborjanja — delu in potom tega povzdrigli produkcije. Zato ž njim kot takim: ne more biti skupnosti.

Mi kot gospodarski faktor ne smemo biti v principiu proti kapitalizmu, moramo na biti način, da proti izrastkom bankarstva, ki je podvezelo žile vsej privatne inovativne in se je mesto da bi se omejilo na skupino stanov, ki imajo direktno interes na tem. Naša država je agrarna ali kmečka. Industrija je šele v povojih. Radi tega moramo stremiti za tem,

Brezdovno je industrija naši državi nujno potrebna, ako se hočemo emancipirati od tuge odvisnosti.

A kaj smo videli? Naši politiki so nam ubili industrijo, tako da se ho industrija, ki je bila šele v povojih popravila težko in lo je načrtovanem negovanjem. Prva skrb teh je bila, da so izvedli v industriji in v vseh večjih podjetjih takozvano »nacijo-

Nekako ob pol šestih je poslala tvrdka Phelps z usnjem prevlečen kovčeg za gospo Bremmillovo. Umela se je kot malokatera žena občeti. Ni zmanj premisljevala ves teden, da si je izmisnila to toaleto in da je odredila, kako jo morajo sedeti, obrobiti, vezati, prikrojiti, očistiti, zlikati, nagnati — kakor se pač imenuje vsi ti strokovni izrazi.

Bila je to prvovrstna boala — tričetrti v žalnem.

Na žalost je ne morem opisati, koda bila je nekaj takega, za kar ima »Monteur, Izraz, »ne eratlon« — skratka stvar, ki žloveku vramo vso sapo.

Gospa je sicer težko edločila. vendar, ko se je ogledala v zrcalu, je bila tako zadovoljna kot še nikoli, saj je sama sebi nepopisno ugašala. Bila je visoka in plavolača in odlične rastri.

Po večerni pri Longmoreovih se je odpeljala v podkraljevo palč in — precej pozno — vstopila v plesno dvorano, kjer je kmalu opazila svojega soprog roko v roki z gospo Hauksbeeovo. To je pa poznalo krije v lice in bila je videti očarljivo. Takoj je obstopilo nekaj gospodov. Kdo so pa naprosili za ples. Oddala je vse ples razen treh, ki jih je prihranila zase.

Njene in ge. Hauksbeeove oči so se prekrizale in slednja je tako uvidela, da je med njima pravno vojno stanje.

Gospa Hauksbeeova je vstopila v boj ob nepravem trenutku, katuč ravnokar je gospoda Bremmilla le malo preveč strahoval, kar je povzročilo, da je začel začetec kljubovati. Razen tega pa je imela njegova žena tako ljubko zunanjost, kot je

nikoli dosegel. Stoleč pri vratih jo je poživilo opazoval, ko je valovala s plesalem po blesteči dvorani. In čimbolj je opazoval, tem boli je zakoprnal po njej. Še skoraj verjeti ni mogel, da je to prav ista žena, ki je imela doma pored oči, bila vedno v črem oblačilu in je pri zajtrku puščala kapati solze v skodelico za kavo.

Gospa Hauksbee se je na vso moč trudila, da bi ga obdržala v svoli mreži, toda po dveh plesih je pristopil k svoji ženi in jo naprosil za ples.

»Mi je žal, toda prepoznišle gospo Bremmillo, mu je odvrnila nagalivo.

Toda on je je prosil na vse kripilo in gospo se ga je končno le usmilila in mu ponosno dovolila peti valček. K sreči je bil za to točko ravno prost. Ko sta švigeljala po dvorani, se je čulo pritajeno šepetanje. Bremmill je vedel, da zna njegova žena plesati, toda ni mu bilo znano, da je tako božanska plesalka. Po tem valčku je zahteval prošil so za naslednjega — kot milost, kar mu je gospa dejala: »Pokaži svojo kartu, drage! Podal ji je je kot zaseben žolarček nedovoljeno slaščico svolumen učitelju. Na karti je bilo vse polno. »He, celo ob večerni. Gospa Bremmill ni rekla ničesar in se je le malomarno smehljala, prečitala dva. »He in napisala tjačaj svoje imo, ljubkovalno ime, ki je bilo znano le njima. Nato je soprog zapretila smehljajo: »O, ti prilomjeni fante!«

Vse to pa je opazila gospa Hauksbee in — kot je kasneje tudi priznala — je uvidela, da je igro izgubila. Bremmill je s veseljem sprejel oba valčka, med edinstvenom plesom oba valčka bladila v malem

Rudyard Kipling:

Proffisrup.

V zakonu čisto nastopi reakcija, zdaj močnejše, zdaj slabje; toda prej ali sicer nastopi in neno valovanje morata obe zakonski polovici kreko prestati, če hočeta ostanki življenja preživeti v zadovoljstvu in spokonosti.

V našem primeru se je pri Cusack-Bremmillovih pojavila ta reakcija še le v tretem letu njunega sožitja. Bremmill je kajpak medtem že večkrat pogledal malo na stran, toda vžilic temu je bil izvrsten zakonski mož do časa, ko mu je umrlo dete in se gospa Bremmillova ognila v težko črno oblike, shujšala in žalovala, kot da se je vdrla vsa zemlja. Morda bi bila njen dolžnost, da svojo ženo potolaži; zdi se mi celo, da je to poskušal; toda čim bolj je je toložil, tem otočnejša je postala gospa Bremmillova in tem neznenostje je bilo gospodu Bremmillovu zakonsko življenje. Bistvo vsega pa je bila zavest, da sta obavda potreben razvedrlila. In tega sta tudi postala deležna. Gospa Bremmillova se danes sicer lahko smeje ob spominu na to zgodbo, toda takrat je bila gotovo ničlo na smer.

Namreč: na obzorju se je bila pojavila gospa Hauksbee, in kjerkoli se je prikazala, da je nastala tudi verjetnost, kake

gospodarsko fronto brez strasti osebnih ambicij in zahrbtnih namenov. Nai mi bo oproščeno, ako sem posegel v to pereče vprašanje mogoče s malo pretrdo roko. Storil sem to z najboljšim namenom, da se razčisti mot na politična situacija in okrenejega smernice iz strogega in zagrinjenega strankarstva na gospodarsko pot, na katero moramo kreniti pravočasno, da ne bo prepozno.

Dr. Vinko Gregorič:

Izenačenje davkov.

Vsaka javna uprava mora stremiti na tem, da je jasna, vsakemu razumljiva, pravična in kolikor mogoče enostavna, to je po ceni. Ker priпадa javna uprava tudi k javnemu upravam in sicer najbolj važnim v državi, moramo zgoraj navedene pogoje tem bolj zahtevati od nje.

Gotovo smo vsi v tem edini, da je sodnji davčni sistem nezdružljiv. Zaradi tega so bo tudi parlamentu predložili v najkrajšem času zakon izenačenja davkov. Ker pomeni pravična ureditev davčnega vprašanja ob enem tudi ureditev naših državnih finančnih, da se v državnem gospodarstvu dosegne ravnotežje in s tem povzdrigne vrednost naše valute, moramo zasiliti razno mnenja, ker je vendar mogoče, da se pojde neprisakovano v teh izjavah kaže dobro zrno.

Ves naš davčni sistem, predčanski in srbski je zastrel, v naši dobi neporabljiv. Aparat je okoren, funkcionalna težavno, pisarji je veliko preveč, razdelitev davka včasih zelo krivljen. Zbog tega je kljub mnogočtevilmu uradništvi pregled in proračun nejasen. Ustanoviti se mora vnotra podlaga za obdavljanje, ki bo da jasen pregled vseh dohodkov davkoplăčevalcev. Ti skupni dohodki naj bi tvorili podlago za odmeri enotnega davka, vti drugi doseganjem direktni davki naj bi odpadli. Tako obdavljanje imenujemo dohodniški davki, in ker raste obdavljanje z večimi skupnimi dohodki, ga imenujemo progresivni dohodniški davki. Več ima kdo prejemnik na leto, bodisi pod katerikoličim naslovom, tem večji je percentualni znesek davka.

Ti davčni procenti so lahko spremenijo pri vsaki proračunski razpravi na višji ali nižji znesek, kakor pa zahteva državno gospodarstvo. Ta državni progresivni dohodniški davki se mora privrjeti le približno odmeriti, in se bo postavka še v nekaterih letih mogla ustaliti, dokler ne dobiči davkarjev seznam skupnih dohodkov vseh davkoplăčevalcev. Poslovanje bi bilo zelo enostavno in bi zadostovalo le manj uradnikov; vnesti bi se moral seveda najbolj razširjeni čekovni promet za uplačevanje davkov, da ima davkarja kolikor mogoče malo z gotovino opraviti. Dohodki države bi tvorili: 1) casina; 2) državni monopol in obrati; 3) državni konkurenčni; 4) enotni progresivni dohodniški davki.

Na podlagi računskega zaključkov zadnjih let sestaviti so redni državni proračuni. Po pokritju rednih izdatkov, se proračunijo izredni izdatki, in ko se imata skupno sveto rednih in izrednih potrebnih se izračuna, kolikor mora imeti država dohodkov, da pokrije potrebo. Ker so dohodki pod št. 1, 2, 3 nekako stalne številke, je le točka 4 spremenljiva in bi služila za regulacijo ravnotežja v državnem gospodarstvu s tem, da se davčni odstotek zviša ali zniža. Postovanje bi bilo zelo enostavno in preglede.

Dosedali so občinska in druge avtonome doklade avtomatično partizirale pri povisitju državnih direktnih davkov, kar te bilo zelo krivljen, ker so prisile občine in avtonome kormorade do zvišanih dohodkov, ne da bi kaj takega nameravale. To mora v prihodnjih letih novem davčnem zakonu bdnati. Ako se uvede tako enostavni državni progresivni enotni dohodniški davki, imajo tudi občinstva in strezovi jako enostavni način obdavljanja, da samo dohodki, kolikor odstotkov znašajo doklade občinstva na državni progresivni dohodniški davki. Vsako leto se to doklade dolgoči in služi za to dohodniški doklad državnih davkov preteklega leta. Ako se državni dohodniški davki zviša, občinstvo tega ne potrebuje, da se odmeri nižja doklada kakor prejšnje leto, v nasprotju s tem, da se davčni odstotek zviša ali zniža. Postovanje bi bilo zelo enostavno in preglede.

Dosedali so občinska in druge avtonome doklade avtomatično partizirale pri povisitju državnih direktnih davkov, kar te bilo zelo krivljen, ker so prisile občine in avtonome kormorade do zvišanih dohodkov, ne da bi kaj takega nameravale. To mora v prihodnjih letih novem davčnem zakonu bdnati. Ako se uvede tako enostavni državni progresivni enotni dohodniški davki, imajo tudi občinstva in strezovi jako enostavni način obdavljanja, da samo dohodki, kolikor odstotkov znašajo doklade občinstva na državni progresivni dohodniški davki. Vsako leto se to doklade dolgoči in služi za to dohodniški doklad državnih davkov preteklega leta. Ako se državni dohodniški davki zviša, občinstvo tega ne potrebuje, da se odmeri nižja doklada kakor prejšnje leto, v nasprotju s tem, da se davčni odstotek zviša ali zniža. Postovanje bi bilo zelo enostavno in preglede.

Kotliko, kaj sta se pogovarjala tu — to ni nikomur mar. Ko je začel orkester svirati "The Roast Beef of Old England", sta začela odšla na verando v Bremmili se je ozrl po vozu svoje soproge, medtem ko se je ona podala v garderober.

Gospa Hanksbee pa je sinfa mimo in rekla: »Gospod Bremmil, saj me popeljejo na večerjo, ne?« Bremmil je zardel in se v zadrgi opraviteval: »Ah — heu! Moram spremeti soproga domov, gospa Hanksbee. Zdi se mi, da le pomota! Ker je bil mož, je govoril, kot da bi bila vsega krvica gospa Hanksbeeova.

Gospa Bremmillova je prišla iz garderober v plašču iz labudovine, okrog glave ji je blestel »blake. Bila je siljana in tudi po pravici ponosna na svoj blesek.

Par je izginil v temi...

Gospa Hanksbee pa se je nato okrenila k meni — bila je videti nekaj utrujena in skoraj uvela — in mi je rekla: »Zanomite si, načinejša ženska lahko obvlada pametnega moža; toda neumnega može more obvladati le najrazumejša ženska.«

Nato sva se odpravila za mizo.

tu bili zelo enostavni. Enako kakor oblasti bi postopali tudi pri določitvi davčnih dohodkov strezovi. Nekako drugače naj bi pa občinstvo pokrivale svoje potrebe. Glavni vir dohodkov občine naj bi bili indirektni davki, (trobarina, vaseski davki, dedni davki, davki na priraski premičenja, prenosna pristojbina na anonce itd.)

Ta način obdavljanja v občinah je upravičen, ker zvišanje teh indirektnih dohodkov je odvisno od gospodarstva v občini. Ako občina dobro gospodari, se vrednost zemljišča zviša, in je samo občina upravičena zahtevati davčevanje večje vrednosti; dedni davki zahteva občina od občina, ki si je v občini pridobil premičenje in tam umrl. Končno bi imela občina tudi pravico pobirati gostačino od stanovanj. Ker imajo pa občine lahko tudi svoje obrate (elektrarno, vodovod, plinarno, cestno telefno itd.) bi tudi ti obrati tvorili en del dohodkov posameznih občin. Samo ob sebi se razume, da bi morale majhne občine odnastti in se združiti v večje občine. Občina bi morala steti najmanj 5000 duš. Posamna določila dosadanega dohodniškega davka, katerega smo pa deležni samo mi Slovenci, se bodo morala v bodoče izdatno spremeniti.

Spremeniti se bo moral eksistenčni minimum. Določiti se bo moralno, katera osebe se smatrajo, da jih vzdružuje davkoplăčevalec v skupnem gospodarstvu, in koliko smejo imeti te osebe dohodkov na leto, in da katero starosti otroci, ter tudi čez to moje starosti, ce so nezdravljive bolni in nezmožni za zaslujek. Nadalje se mora določiti, kateri zneski se smejo odtegniti od teh skupnih dohodkov (izgube pri obratu, davki, obresti dogov). Tudi med oženjenimi in samskimi mora biti pri odmeri davka razloček, da plača samski gotove odstotke več, kakor oženjeni: olajševanje pri odmeri davka bi tudi moralno stopiti v veljavno v obliko postupa v %, ako ima davkoplăčevalec skrbeti za družino, ki presega gotovo število. Vsak davkoplăčevalec bi moral prve dve meseca v letu davkarji nagniti svoje dohodke, iz česa so se stavljeni, koliko ima družine, in katero odibitek ima navesti. Ako davkoplăčevalec predloži pravočasno svojo napoved, a mu davkarja ne verjam, mora davkarja dokazati, zakaj mu ne verjam. Ako pa davkoplăčevalec v postavnem roku na predloži svoje napoved, je pa davkoplăčevalec primoren dokazati, da davkarja nima prav. Ako se davkoplăčevalec dokaze, da je on prenikošatil, se mu odmeri kot kazenski znesek davčne svote, ki odpada na znesek, za katerega je manj fatal.

Glavni princip splošnega dohodniškega davka mora biti, zadevi v prvih vrstih davka zmožne kroge, to je višje kroge in samske osebe, postaviti obdavljanje na enostavno podlago, in omogočiti vsakemu, da si sam izračuna svoj davek. Preverjen sam, da se bo s tem tudi dvignila zelo davčna moral, že ne bo toliko davčnih zakonov s svojimi interpretacijami, katera naveden človek ne more niti razumeti, saj jih mora že izvežban jurist včasih temeljito preštudirati, preden pride na to, kaj se hoče.

Od urejene državne uprave je v prvi vrsti odvisna davčna moral. Po nepotrebem se ne sme izdajati davčni denar, vsa državna uprava mora stati pod javno kontrolo. Če država zahteva od davkoplăčevalca, da ta poštevne in točno plačuje svoje davke, ima nasproti davkoplăčevalec pravico zahtevati od države, da mu ta predloži pravočasno svoje izdatke in dohodke, da lahko presudi, če je državna uprava z njegovim davkom vnesto in dobro gospodarila ali ne. Tu velja latinski pregor: 1) Nedotakljivost sklenjenih mirovnih novodov. 2) Plačevanje reparacij od strani premačancev.

3.) V priznanju ureditve mednarodne kredite, ki se ima dovoliti državam s slatim ekonomskim in finančnim položajem, zastava naša delegacija stališče, da nosilnindalec oziora kreditor nima pravice, da se vmešava v notranje zadeve države, ki li se bi našli naklonjen kredit. In to v nohemem slučku in na način, ki bi moral nekratiti suverenost države.

4.) Uvedba mednarodnega enotnega konzularnega statuta, zaščita trgovinske in industrijske svobode. V teh vnaščanih predloži delegacija svičel elaborat.

Kakor je že bilo ponovno Javno, se sestane zunanj minister dr.

Ninčić v Rapalu z italijanskim ministrom predsednikom De Facto in zunanjim ministrom Schanzeriem.

Pred odhodom so nosili včeraj zunanjega ministra demokratski poslanci dr. Angelinović, Kruščić in Wilhel.

Zaprosili so ga, da jim da točne informacije o vnaščanju reške države in o izvršitvi rapalske pogodbe.

Med drugim so ga onozorili na časne vesti, da namerava Italija revidirati davkoplăčevalec na časni.

da se naši državi odstotilo nekateri dalmatinski. Italij priznani otoki in da Italija dobi v posest Reko. Zunanjji minister dr. Ninčić je kategorično izjavil noslancem: Ne more biti govor o kaki reviziji ranalske pogodbe.

Ako na novi konferenci v Rapalu se bodo razpravljata samo vnaščana, kakor izvršiti ranalsko pogodbo.

Poslanca sta nato onozorila zunanjina ministra na takški italijanske vlade glede te konference. Naglašala sta, da ima Italija tendenco s to konferenco zabrisati oči evropski svetu.

Clara pecta, boni amici!

EKSPLIZIJA PEKLENSKEGA STROJA V BUDIMPESTI.

Budimpešta, 4. aprila (Izv.) V dvorani mestnega kluba je bil snopi prirejen banket, na katerega so bili vabljeni tudi poslanici Raszav, Ruppert in Parczi. V gotovem momentu je nastala pri pečiloviti eksplozija, ki je razrušila dvorano. Na mestu je ostalo več oseb težko ranjenih in tri osebe mrtve. Med metvimi je tudi tovarnar Szöög.

Kakor domnevajo, je bil pri peči pred otvoritvijo bankete položen peklenški stroj, ki je na določen čas eksplozil. Eksplozija je povzročila veliko škodo. Težkoranjeni je 22 čas.

Budimpešta, 5. aprila (Izv.) Povodom stranske eksplozije v klubu »Elisabeth« je bilo 6 oseb mrtvih, 44 težko ranjenih. Nekateri ranjeni se v bolnicah s smrto. Več ranjenec so morali noge amputirati.

VOJASKA SLUŽBA V FRANCIJI.

Pariz, 5. aprila (Izv.) Francoska zbornica je včeraj razpravljala rekrutni zakon. Ministrski predsednik Poincaré se je izrekel proti uvedbi 12mesečne vojaške službe iz razloga, da je daljša vojaška dobitna potreba iz ostrov na vzdrževanje miru. Predlog je bil s 214 glasovi proti 227 odlokjen.

VELIKI KRAVALI V PRUSKEM DEZELNEM ZBORU.

Berlin, 5. aprila (Izv.) Na včerajšnji seji pruskega deželnega zbornika je prišlo do velikih kralavalov med neodvisnimi socialisti in komunisti. Kralav je izrazil neodvisni socialist dr. Kohn. Nekateri poslanici so se med seboj lasali in se preteplali.

Nato sva se odpravila za mizo.

Gospodarska konferenca v Genovi.

Odkaz jugoslovenske delegacije. — Nje programme točke. — Priprave v Genovu. — Lloyd George in njegove zahteve. — Priznanje sovjetske Rusije.

— Beograd, 6. aprila. (Izv.) Večji del naše delegacije za genovsko konferenco z vsemi strokovnjaki je sночи z orientekspresem odstopoval v Genovo, oziroma v Rapallo, kjer bo nastanjena v hotelu Giuglielmina. V Rapallo sploh bodo nastanjene vse delegacije male antante, delegacija poljske republike in baltiških držav. Naša delegacija vodi zunanj minister dr. M. Ničič v delegacijo pa potuje tudi dr. Velja Popović, šef kabinetne pisarne ministrskega predsedstva, in dr. Aleksander Boddi, šef Presbrija. Jutri odpotujejo v Genovo minister financ dr. K. Kumanudi, minister ver dr. Ivo Krstelić in minister n. r. dr. Velizar Janković. Gledo vesti, da ministri predsednik g. Nikola Pašić sploh ne potuje v Genovo, je treba pristaviti, da ministrski predsednik gotovo prihodnji teden tudi odpotuje in to, čim bo sprejeti povisana kraljeva civilna lista in se razjasni parlamentarna situacija.

— Beograd, 6. aprila. (Izv.) Pred otvoritvijo prve plenarne seje genovske konferenca imajo delegacije male antante in Poljske republike v Genovi, oziroma v Rapallo predstavniki nevtralnih držav. Sklepi predkonference so strogo tačni. Bernski zvezni svet je trajala pozno v noč. Svet je razpravil o programu za genovsko konferenco.

— Pariz, 6. aprila. (Izv.) Ni še

gotovo, če se na poti v Genovo se stane Lloyd George s Poincarejem.

— Pariz, 6. aprila. (Izv.) »Petit Parisien« navaja informacijo iz vladnih krogov, ki priznajo, da pred otvoritvijo genovske konference se stanejo zaveznički v svrhu medsebojnega dogovora glede nastopa. Dne 8. aprila se sestanejo v Genovi zastopniki male antante in zastopniki Poljske republike, da določijo skupen program. Ta sestanek je nadaljevanje konference v Beogradu.

— Bern, 6. aprila. (Izv.) Včeraj popoldne so imeli tu predkonference zastopniki nevtralnih držav. Sklepi predkonference so strogo tačni. Bernski zvezni svet je trajala pozno v noč. Svet je razpravil o programu za genovsko konferenco.

— Pariz, 6. aprila. (Izv.) Po početku nekaterih listov izraža Poincaré bozajen, da stavi Lloyd George s Poincarejem. — Pariz, 6. aprila. (Izv.) »Petit Parisien« navaja informacijo iz vladnih krogov, ki priznajo, da pred otvoritvijo genovske konference se stanejo zaveznički v svrhu medsebojnega dogovora glede nastopa. Dne 8. aprila se sestanejo v Genovi zastopniki male antante in zastopniki Poljske republike, da določijo skupen program. Ta sestanek je nadaljevanje konference v Beogradu.

— Bern, 6. aprila. (Izv.) Nevtralci

so na včerajšnji predkonferenci razpravljali tudi o priznanju sovjetske republike, ki se bo poslužujejo klerikalci proti svojim političnim nasprotnikom, pričakujemo nastopni članek »Slovenec« z dne 29. marca 1917, št. 72: Valerij Pribičević, brat znanega organizatorja »Narodne Odbrane« bivšega avstrijskega

stema ne da bi se pri tem uničila Rusija. Priznanje bivših ruskih dolgov ne smatra sovjetska vlada za dolžnost, ampak le kot protiuslugo za dobljeno pomoč. Vse obveznosti sedanje vlade pa je treba smatrati kot sveto dolžnost. Rusija odkritosrečno želi izboljšanja odnosa s Francijo, toda vsled tega neče riskirati dobrega razmerja z Anglijo.

= Proti povrnitvi Habsburgov. Daily Chronicle piše: »Izreka se domnevanje, da bi utegnila bivša cesarska Zita staviti zahteve glede madžarskega prestola, seveda ne v svojem, marveč v imenu svojega sina. To bi prisnelo Srednji Evropi novo vznemirjenje. Želeti je, da bi prišli svetovalci Zite, kakor tudi ona sama, do prepričanja, da Evropa gospodstva kakega člena habsburške rodovine nikdar vedne pripusti in da bo vsak poskus po vzpostaviti takega gospodstva povzročil samo veliko zlo. — Češkoslovenska Republikar izvaja: »Karlova smrt ne more na naših temeljnih načelih ničesar izpremeniti. Tako nevaren, kakor je Karel, postane lahko vsak drugi prestolski kandidat tega rodu. Nevarnost ne izvira iz Karlove osebe, marveč iz tega, kar so Madžari naredili iz habsburške tradicije. Karlova smrt ne bo zmajala naše čuječnosti.«

= Rusija in Genova. Čicerin je izjavil ureditev »Berliner Tageblatt«, da je ureditev odnosajev med Francijo in Rusijo odvisno popolnoma od zadržanja Francije v Genovi. Čicerin je rekel: Gremo v Genovo v namenom, da doprienesemo z našo strani vse, kar je treba za vzpostavitev reda v Evropi. Ni mogoče misliti na evropsko vzpostavitev brez Rusije. Ako se Francija ne sprijazni s to misljijo, bo odgovorna za neuspeh genovske konference. V Moskvi smo popolnoma složni glede naših taktik v Genovi.

Julijska krajina.

= Voltive v novo opredeljenih istrskih občinah. V kratkem se izvrše občinske volitve v onih občinah, kjer se niso vršile 22. januarja t. l. ker so se te občine na novo opredelite. Voltive bodo v Buzetu, Slumu, Draguču, Roču, Boljunu, Sušnjevici, Plominu, Lovranu, Sv. Roku, v Moščenicih, Brseču, Pazinu, Kanfanaru in Grožnjanu. Pri zadnjih volitvah so bili hrvatski voliči grdo osleparjeni. Tako je moglo v Žminju 843 glasov dobiti samo 5 zastopnikov, 303 glasovi pa so dobiti 15 zastopnikov. Pričakovati je krivico tudi pri sedanjih volitvah, ali klub temu treba, da do kažejo naši voliči, da žive v Istri Jugosloveni, ki hočejo v svojih občinah sami gospodariti brez vsilencev!

= Poškodovana kraška jama. Slovensko planinsko društvo te pred vojno napravilo v skalo vsekanc vchod v Slivsko jamo na Krasu. Tekom vojne je bil vchod precej poškodovan pa tudi druge naprave so trpele. Planinsko društvo je vse do sedaj dobro popravilo. Obisk jame je bil zadnje čase vedno večji. Pred nekaj dnevi pa so neznane osebe udrele v jamo in napravile pri ograji, kakor tudi v jami sami veliko škodo. Kdo je to za- grešil?

= V Moščenicih v Istri orožnički neprestano preiskujejo hrvatske hiše. Ne povedo pa nikjer, kaj pravzaprav iščejo. S kmečkimi ljudmi se obnašajo surovo in te dni so nekoga kmetovalca iz Kalca, ko se je vračal domov, približi v pričeli neusmiljeni pretepati zato, ker jim ni znal dati italijanskega odgovora. V Moščenicih je italijanska šola, v kateri ne podučujejo otrok nič drugega nego peti fašistovske in druge take bedaste italijanske pesmi. To je vzgoja!

= Proslava 300 letnice rojstva Moliera v Opatiji. »Zensko udrženje« v Opatiji je priredilo v »Zori« proslavo 300 letnice rojstva velikega Franca Moliera s predstavo neke njegove komedije. Vsi prostori so bili zasedeni. Primeren slavnostni govor je imel poslanec dr. Stanger. Prireditev je uspela tako izborna, da se je morala čez dva dni ponoviti.

= Z Gorilškega. Dramatični krožek v Ajdovščini obnovi 9. t. m. igro »Deseti brat«, ki je pri prvi in drugi vprizoritvi uspela. — V Dornbergu se ponovil 9. t. m. predstava drame »Mati«. — Pevsko društvo »Zaria« v Koprivi na Krasu priredil 17. t. m. svojo pomladansko devško in dramatično zabavo z bogatim vzdorem. Vprizori se finzgarjeva drama »Razvalina življenja«. — Poštni avtomobil k vozi med Bovcem in Sv. Lucijo, je padel pri Kamnem, kjer se mu je zlomila os, pod cesto kakih 5 metrov globoko. V avtomobilu je bilo 12 potnikov, katerim se po čudnem naključju ni zvirolo nič huišega, nego edino to, da so bili več ali mani opraskani. Učenec Ivan Cotič iz Sovodenj je dobil ob Soči ročno granato. Radoveden in je vzel v roke, na kar mu je eksplodirala in ga težko poškodovala. Dečka so vrnili v gorilško bolnico.

= Tramvaj se novozil na Travniku neko Jožefo Ciglič iz Steveriana. Vsled teje je zadela težke notranje in zunanje poškodbe. Preneši so jo

nezavestno najprej v ambulatorij dr. Gresića na Travniku in nato v bolnišnico.

= Podpora za brezposelne. S 1. aprilom je stopil v veljavno tudi v novih pokrajinah italijanski zakon o podpori brezposelnih. Vsi oni, številni brezposelni, ki so pričakovali kolikor toliko izdatno pomoč, so razočarani. Podpora bo znašala v najslabšem slučaju do 32 in v najboljšem do 971 ur na mesec. V Trstu sprejemajo uradi za štete brezposelnih prošnje za podporo do 7. t. m.

Pismo iz Poljske.

V Varšavi, začetkom aprila.

Poljska je imela dva leta več vojno nego ostale države Evrope in do pred letom dni na vse strani nedolocena meje. Naravno je, da so vsed tega njenje finance bile v težkem položaju. Mnogo se je pričakovalo od sedanjega finančnega ministra dr. Jurija Michalskega, in zato, da nade niso bila neupravičena. Pred kratkim je parlament predložil budžet ter ga obrabil z obsežnim eksposožjem, ki je nepravil na zbornico in na vso javnost, kako je ugoden vtič. Konstatiralo se je, da dinamika dohodkov znatno presegla dinamiko izdatkov ozir. da prvi razstoj mnogo hitrej nego drugi. Horizont bodočnosti je jasen, pravi k temu Kurjer Polski.

Cerkveno-kulturovno debato je v Sejmnu (drž. zboru) izvral poslanec Capinski. Sejm je nujni predlog o vložitveni agitaciji klera, ki verske momente meša v vložil agitacijo: škofje so v svojem pastirskev listu pozivali volilce, naj od kandidatov zahtevajo obvezno, da bodo glasovali proti vladnemu zakonu. »Sploh ne rečuna kler,« je rekel Capinski, »z državnimi interesmi, na pr. so na dan godu Načelnika države s prične govorili proti Pilsudskemu, neki duhovnik je pri tem Načelniku države primerjal s komunisti. (Pilsudski je namreč izšel iz vrst socialistov ter stoji s svojimi simpatijami bolj na levici.) »Nočemo vlad sovjetskih niti rdečih niti cerkev,« je govoril predlagatelj. Njegov predlog sicer ni bil sprejet, ali glavno je to, da se je o tem v parlamentu sploh govorilo.

Nekaj ruskih caristov se je na Poljskem tajno vezalo z Nemci ozir. z Nemčijo. Poljska jih je pregnala iz države v Gdanjsk, med njimi nekoga — Herschelmana.

Poznansko, ki je bilo do prevrata del Pruske, je po združitvi s Poljsko ohranilo nekako avtonomijo ter dobito svojega posebnega ministra. Wybicki, ki je imel svoj sedež v Poznaniu, ne v Varšavi. Že lansko jesen je prišel ministeri predsednik Ponikowski s celim svojim kabinetom v Poznjan, da priravi likvidacijo poznanjske avtonomije. In to se izvršuje končno te dni: dne 2. aprila je bil Ponikowski v Poznaniu in likvidiral poznanjsko avtonomijo.

Bivša Gornja Slezija, kolikor je jo vselej plebiscita in nastopa Korfantjevega pripradio Poljski, se združi s Tešinsko Slezijo v eno, novo oblast ali vojvodstvo, kakor pravijo Poljaki. Za ministrskega delegata v tem vojvodstvu je določen dr. Koncowski, a ob strani bo imel »Načelni Naročni Svet«, ki mu bo načeloval poslanec iz Gornje Slezije Rymer.

Narodna skupščina.

Poslanske draginjske doklade. — 108 milijonov dinarjev za izboljšanje premeta.

= Beograd, 6. aprila. (Izvirno.) Po kratki debati je narodna skupščina na včerajšnji seji sprejela predlog posl. Jankulovića, da se priznajo načinom poslancem k dnevnici še draginjske doklade v znesku 60 din. Predlog je bil sprejet z večino glasov. Daljša in živahnejša debata pa se je razvila o dodatku finančnega ministra na zakon glede porabe 7% državnega investicijskega posojila. Ta zakonski dodatek slove:

»Minister financ je dooblaščen, da more iz 7% investicijskega posojila izdati ministru saobračaja na razpolago vsoto 100 milijonov dinarjev, ki jo sme minister saobračaja takoj vporabiti: 1.) za nabavo pol drugega milijona pragov v svrhu obnove normalnotirnih prog za svoto 60 milijonov dinarjev; 2.) Za nabavo rezervnih delov in materiala za popravo vozov in lokomotiv v skupnem znesku 35 milijonov dinarjev. in 3.) Za osobe v skupnem znesku 5 milijonov dinarjev. Kontrola nad vporabo te svote vodi parlamentarni odbor.

Tako na dopoldanski, kakor na popoldanski, ob 17. vriči sej se je bila živahnega debata. Proti so govorili Etbin Kristan, dr. Hohnjec, Kopač in Deržič. Minister Stančić je na ugovore onozicijonalnih poslancev kratin in stvarno odgovarjal, naglašajoč predvsem nujno potrebovno pravne vložnega parka in izboljšanje gmotnega položaja nekateremu želesnemu osebu. Zakon je bil na to snrejet z večino glasov. Od 173 poslancev je za zakon glasovalo 139 proti 34. Danes je zadnja seja pred bražniki, ker se narodna skupščina odzudi z ozirom na velikonočne praznike.

Co pa pogledamo druga naravoslovna vede, astronomijo, mineralogijo, kemijo, geologijo, končno biološko vede: botaniko, zoologijo, antropologijo, fiziologijo, patologijo, nauk o razvoju

Gospodarstvo.

Ing. agr. Vinko Sadar:

Kmetijsko znanstvo kot veda.

(Konec.)

Lev vzemimo praktično vede, recimo ravno kmetijsko znanstvo! Gotovo lahko stremimo v tej disciplini za polnoma praktičnimi svrhami, lahko preiskušamo kako tej ali oni rastline najuspešnejše gnojimo, kako z boljšimi stroji naše polje koristnejše obdelavamo, kako povečamo pridelek z umetnimi gnojili itd. Toda to še ni vsa kmetijska veda. Saj vendar edino iz stališča praktičnosti ne opažamo agrikulture. Saj lahko tudi kmetijstvo motimo kot del človeške kulture. Saj jo raziskujemo tudi v smerni kulturna zgodovine in zasledujemo razna vprašanja na pr.: kako je kmetijstvo zgodovinsko nastalo, kaj je človek privedel do tega, da je zasejal prve rastline, udomačil prve živali, kako se je razvijalo obdelovanje zemlje, kako in kdaj je v zgodovini nastopal plug, kakšne in kakšne so imovinske razmere na dejstvu, kako se imovinske razmere so menjale, kako se je prilagodil raznim klimatičnim, talnim in kulturnim razmeram itd. itd. Vsa ta vprašanja so znanstvena. In najti, jih moramo odgovor, da nočemo izgubiti iz vida važnega in temeljnega vprašanja o razvoju ljudskih običajev. Raznega geografskih in historičnih vprašanj si stavimo lahko tudi še druga, ki veliko pripomorejo k človeškemu spoznavanju zlasti s pravilnim razločenjem in pravilno razlagom.

Kmetijska veda bi obstajala tudi,

če bi ne imela nikake praktične svrhe,

čeprav ne bi teorija nikakor ne mogla popravljati prakse. Vedno pa se našli možje, ki bi si hoteli razjasniti razne pojave v kmetijstvu in sploh vezi med kmetijstvom in ostalim življenjem.

Da kako napravnih pojmov nas utegna zapeljati mnenje, da so praktične stvari nevredne znanstvene poljske, pojasnimo v sicer in sicer sledeti način.

Entomologija mora n. pr. raziskovati poleg drugega tudi živilske navade in živilske življenje žuželk: temu vsakdo pritrdi. Raziskovalec mraavlji s trudem in težavo zasledjuje, kako se mraavlje hrani, kako grade svoja stanovanja, kako hrani svoje ličinke itd. Nikomur ne more pasti na um trdit, da ta raziskovanja niso opravljena, da nimajo znanstvenega lica. Zanimalo si pa, da mi nismo ljudje, temveč mraavlje. V takem slučaju bi moral pač vse raziskovanja zavreči kot neznanstvena, če bi namreč ne hoteli priznati praktičnih ved. Kajti mi smo pač mraavlje in omemljena entomološka panoga ima za nas naenkrat praktični pomen. Ali obratno: za vse to, kako liudje grade prekope, železnicne in lajdje, kako pridelujejo svoje hrano, kako zasejajo nivoje, predelujejo hrano, tako platno itd., na enkrat nimamo nobenega praktičnega interesa več, naenkrat so postale vse znanosti v teh predmetih realne ali resnične vede.

Da so taki nazori nezdravi, da vodijo do paradoskih konsekvenec, uvidi vsakdo.

Odločno moramo zavrniti očitanka, da kmetijska veda ni eksaktna, če ne stremi za tem, da reši vse svoje probleme z matematično natančnostjo. — Z zgodovinskega stališča je lahko razumljivo, da naravoslovne vede zavrniti raziskovanja imenujete eksaktina. Kajti naravoslovna razmisljanje je v istem sezidano na bolj solidinem temelju nego filozofske in druge teorije v prejšnjih in sedanjem stoletju, ki so produkt fantazije in ki se pečajo čeesto takoreko z nekakimi možganskimi pričaknimi. Vendar moramo naziv eksaktne vede, eksaktina raziskovanje sprejeti z opravičenimi pomisli.

Naravoslovne vede ta naziv preved posloščijo. Razun matematike in naravoslovja si pridevajo atribut eksaktev tudi biološke vede kakor bakteriologijo, nauk o podredovanju, rastlinska biologija in še druge znanstvene panoge. Tudi kmetijsko vede mnogi imenujejo eksaktne. Poselno sistematično eksperimentalni kmetijski nauki si rad nadeva na naziv.

No bilo bi nam težko dokazati opravljenočnost naziva eksaktnosti in sicer na isti način kakor glede drugih ved, ki se koščijo z njim. V isti meri namreč pristoja tudi kmetijskem nauki. Vendar zastopam mnenje, da je samo ena veda opravljena imenovati se eksaktina, in sicer matematika. Samo v tej disciplini je vsak nauk resnično četen, gotov, dokazan. Seveda moremo tudi tu izvesti nekatere matematične pojme n. pr. pojem o neskončnosti, ki sega že v transcedentnost in je radi tega človeškemu razumu nedosegljiva. Tu se že dotakneta matematika in filozofija.

Če pa opažamo vede, ki so matematično najboljše, fiziko n. pr., moramo priznati, da še davno niso eksaktne vse njena znanja, da liga hipotetično raziskovanje važno ulogo. Večakor je v fiziki eksaktne vse one, kar so da z računom temeljiti, toda samo do meje, kolikor doleč sega ta račun. V ostalih slučajih pa nam ne preostane drugega, kakor da se poslužujemo hipoteze, ki jih torej ne moremo pogradi. Tako je n. pr. znan iz mehanike pojem gravitacije, medsebojne privlačnosti, toda bistva teh pojmov, one zagotovljene in distanci si ne moremo predstaviti.

Co pa pogledamo druga naravoslovna vede, astronomijo, mineralogijo, kemijo, geologijo, končno biološko vede: botaniko, zoologijo, antropologijo, fiziologijo, patologijo, nauk o razvoju

itd., vidimo, da gine njihov eksaktni značaj bolj in bolj. Teorija pobija teorijo, pojavlja se hipoteza za hipotezo. Kdo bi eksaktno dokazal, da je ta ali ona teorija pravilna?

Po našem mnenju niso torej naravoslovne vede opravičene, da se kar kratkoma imenujejo eksaktne vede. One vsebujejo često ravno toliko hipotetičnega in problematičnega v sebi kakor ostalih vede.

Naziv eksaktenc utegne lajka prepričati o tem, da so vede s tem predvsem točnejše nego druge. To ne drži. Razun matematike še kako drugo vede imenovati s tem nazivom nima smisla. In tako bi se tudi kmetijska veda ne bi smela posluževati, čeprav ne vsebuje nič več problematičnega, hipotetičnega in mnogo negotovega, vede, kakor druge eksaktne vede.

V teh vrsticah smo naglaševali predvsem za znanstveno stališče v kmetijskem znanstvenem v ostalih veda.

Vendar s tem še ni rečeno, da bi ne sene vse te vede obravnavati praktičnih vprašanj.

Kaj se kaj ozroma nekaj najpribližnejše in na najboljše izvršuje? Odgovor na to vprašanje spada med naloge vedenja del v človeškega znanja.

Toda vsled tega pa poboljševanje prakse še vendar ni edina svrha gotova vede.

Prava veda je skoraj vedno ezoterična, kakor je ezoterična klasična goba, slikarstvo in pesništvo. Le, kadar je resnično zna, jo v resnici spozna.

</div

Sokolskišč.

— Seja prehranjevalnega odseka, mesni pododsek, I. Jugoslovenskega vsesokolskega odbora, se vrši dne 7. aprila 1922 ob 20 in pol v zetni pisarni, Narodni dom. Člani tege odseka naj se seje zanesljivo udeležo.

— Deda na telovadnišči za L. Jugoslovenski vsesokolski zlet so se pričela, dasi ovira redno delo neugodno vreme. Načrti za telovadnišče so izgotovljeni v podrobnostih ter so na vpogled vsem onim, ki se interesirajo za oddajo del stvarič. Na telovadnišču bodo postavljene 4 tribune in sicer: glavna tribuna, dolga 168,15 m in široka 15,35 m, višina tribune znaša 6,17 m. Tribuna ima 21 lož za reprezentante, 384 sedežev pod glavno ložo, 66 ostalih lož, 288 sedežev pod kraljevo ložo, 255 stojilcev pod kraljevo ložo, dalle je na razpolago na glavnih tribuni 4808 sedežev, kd so razdeljeni v vrste, dalle 1632 tribunskih stoličev in 3400 stoljšč. Pod to tribuno z dodonom s slavnostne ceste (širina 15 : 25 m) je prostora za prodajalnice z 42 oddelki. Sveterna in južna tribuna sta po 154,50 m dolgi in 13,60 m široki. Na vsaki tribuni pa je po 4110 sedežev in 1644 stoličev. Vzhodna tribuna, ki je določena predvsem za članstvo, je 168,15 m dolga in 11,20 široka. Pri tej tribuni sta postavljena dva godbeni paviloni, vsak za približno 70 godbenikov. Na tej tribuni je skupno 17.090 članskih stoličev. Razpis za graditev teh tribun je bil že objavljen v vseh časopisih ter vlada živahnemu zanimanju med interesiranimi krogovi sa da dela. Končni termin za vlaganje ponudil je 15. aprila, ki se pod nobenim pogojem ne podalja. Arhitektonska dela je izvršil arhitekt Jože Jelenc zelo okusno.

— Priprave za zlet. Vse članstvo sokolskih društev opozarjam, da so vsa nadvoda za zlet objavljena v Zletnem Vestniku. Vsaki član sokolskih društev mora biti o teh pripravah točno informiran. Rezultirane vse ogromne organizacijske naprave do načinjanih podrobnosti bo zahtevalo mnogo truda in mnogo čretnje. Važen del pri tem pa zavzemajo informiranje članstva o posameznostih in o glavnih načrtih, ki jih mora članstvo, predvsem načelniki prednjaki in prednjake, poznavati. Že danes, bratje in sestre, morate imeti pred očmi, da mora priti na zlet vsakdo izmed vas s kolikor mogoče natančno sliko o vsem poteku zleta ter poznavajoči prav natančno vse določbe, ki so merodajne za brezhibno funkcioniranje organizacije zleta. Vsak udeleženec mora najprej vedeti, kajd in kako se bodo vršile posamezne seje, tekme, izkušnje, zbiranja, javni nastopi, povorka itd. Dolžnost vsakega člana udeležnika, predvsem pa dolžnost vsakega načelnika, načelnice, prednjaka in prednjake je pa, da ta navodila tudi čita in točno zasleduje.

— Čehi na našem vsesokolskem zletu v Ljubljani. Med češkim Sokolstvom vladajo veliko zanimanje za naš zlet. Končni termin za prijavo je bil določen ob ČOS s 15. marcem. Po področjih so prijave tako velike, da bo moralo predsedstvo ČOS veliko število prijavljenih črtati. Društvo prireja predavanja o Jugoslaviji, v mnogih društvi se vrše kurji jugoslovenskih načrtov, da se tako udeležniki seznanijo z vsemi podrobnostmi v naši državi. Češko Sokolstvo nastopi z našimi prostimi vašami, razven tega pa nastopi v petih skupinah, v katerih so združene razne župe, s petimi predpisanimi vašami. Češko Sokolstvo se udeleži tudi međunarodne tekme.

— Sokolske razglednice. Jug. Sok. Savaz ima v logotipu več vrst novih sokolskih razglednic. Pozivamo vse brate in sestre, da kupujejo povod samo sokolske razglednice ter odklanjajo drugo tozadjevno blago, ki ni domačega izvora. Sokolske razglednice se naročajo pri Jugoslovenskem Sokolskem Savezu v Ljubljani.

— Dramatični odtek k Sokolu na Viču vnaprijeti v soboto, 8. aprila ob 8. zvečer v Sokolskem domu na Viču narodno igro: »Deseti brati«. Vstopnice so od danes najprej že v predprodaji na Glinicah in v Rožni dolini. Ker je zanimanje za predstavo veliko, naj si vsakdo preskrbi pravočasno vstopnico.

— »Sokol« v Ljutomeru vabi svoje članstvo in tudi društvo naklonjeno občinstvu na izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 9. t. m. ob 9. dopoldne v telovadnici meščanske Žole. Dnevni red: 1. Ustanovitev odseka za zgradbo Sokolskega doma, 2. volitev odsekovega odbora, 3. slučajnosti. Z ozirom na veliko važnost tega občnega zabora se pričakuje polnoštinska udeležba s strani članstva kakor tudi obrtnikov, ki imajo interes pri zgradbi stavbe.

— Sokolu v Kostanjevici na Dolenjeku je daroval brat Jože Rohrman, notar v Kostanjevici 200 K. mesto venca na prerni grob nenozabnega prijatelja dr. Červenega v Cerknici.

— Ljubljanski Sokol — ženski odsek priredil v soboto 8. t. m. ob 20. uri v telovadnici Narodnega doma javno telovadbo s sledenjem sporedom: 1. Slavnica. Proste vaje za vsesokolski zlet leta 1922. 2. Slavnica. Telovadni plez na godbo Matijovec, sestavila sestra J. Trdina. 3. deca. Zletne vaje s ploščami za vsesokolski zlet leta 1922. 4. članice in gojenke. Vaje na orodju. 5. gojenke. Rajalne vaje, priredila tri Pospišilovih rajalnih sestra J. Trdina. 6. članice. Telovadni plez na godbo Matijovec, sestavil dr. V. Murnik. Cene sedežem: na odru v galeriji K 10., v dvojrami K 8., stojilšči K 4.

— »Sokol« v Stražišču pri Kranju. V četrtek dne 30. t. m. je bil na Gaštanju ustanovni občni zbor Telovadnega društva Sokol v Stražišču. V odbor so bili izvoljeni: starosta Lev Matjaš, predstavnik Jakob Bajželj, tajnik Mirko Rotina, blagajnik Franc Benedik, odborniki: Tomaž Kavčič, Anton Kriščan, Pavel Rozman, Franc Ješo, Fran Hafner in Ciril Šifrar. Inicijativno se ustavnovitev preprečevalna društva je del brat starosta Lev Matjaš, ki je

delil društvo potreblji prostor in celo zidano stavbo, ki se takoj preuredi v Sokolski dom. Brat starosta bodi Ti izročena najlepša hvala za Tvoj velikodušni dar! Morda najmlajše sokolsko društvo v Jugoslaviji, ki bo takoj z ustanovitvijo Sokola taborilo v svojem lastnem gnezdu ter razvijalo svoje potrošti. — Na zdar!

— Poduk češkega jezika za Sokolstvo. Jugoslovenski Sokolski Savez priredi za brate, ki se hočejo pridružiti češkega jezika, večedenški tečaj. Poučeval bo univerzitetni profesor brat dr. Burian. Pozivljamo vse brate in setre, ki se hočejo udeležiti tega tečaja, da se prijavijo v pisarni Jugoslovenskega Sokolskega Saveza do dne 15. aprila t. l. Druge podrobnosti bodo pravočasno objavljene.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Sreda, 5. aprila: »Anatole. Red C. Cetrtik, 6. aprila: »Marija Stuart. Izven. Petek, 7. aprila: »Marija Stuart. Red D. Sobota, 8. aprila: »Namisljeni bolnik. Izv. Nedelja, 9. aprila: »Anatole. Izven. Ponедeljek, 10. aprila: »Namisljeni bolnik. Red B.

Torek, 11. aprila: Zaprt.

Sreda, 12. aprila: »Anatole. Red A. Cetrtik, 13. aprila: Zaprt.

Petak, 14. aprila: Zaprt.

Sobota, 15. aprila: Zaprt.

Opera.

Sreda, 5. aprila: »Luizae. Red B. Cetrtik, 6. aprila: »Cavalleria rusticana; »Ples legendar. Red E.

Petak, 7. aprila: »Madame Butterfly. C. Sobota, 8. aprila: »Bajata. Red E.

Nedelja, 9. aprila: »Gostovanje ge. Vesel-Pola iz Zagreba. »Hoffmannove priovedke. Izven.

Ponedeljek, 10. aprila: Zaprt.

Torek, 11. aprila: Gostovanje ge. Vesel-Pola iz Zagreba. »Hoffmannove priovedke. Red A.

Sreda, 12. aprila: »Luizae. Red D. Cetrtik, 13. aprila: Zaprt.

Petak, 14. aprila: Zaprt.

Sobota, 15. aprila: Zaprt.

*

— Tretja številka »Ljubljanskega Zvonca«, ki je pravkar izšla z zelo zanimivo vsebino in z začetkom Lahovega zgodovinskega romana »Angelina Hidar«, ki se vrši v 12. stoletju med korotanskimi Slovenci, se ni razposlala — kakor nam poroča upravnštvo — onim naročnikom, ki da letoš se niso poslali nobene naročnine. Naj tako store, da dobe čim preje ustavijo stevilko.

— »Srpski Književni Glasnik« z dne 1. aprila prinaša tole vsebino: Smrt Florijana Kranjčeca. — Miroslav Krleža. — Molitva. — Hanza Humo. — Crveni Barjačić. — Rolan Dorželec. — Antigone A. Trešić - Pavičić. — Svrsaci. A. Trešić Pavičić. — Proljeće u gradskoj ulici. Gustav Krklec. — Ples. Dora Pfanova. — Anketa o srpsko-hrvatskim odnosima. — Ivo Vojnović. — Predstava in poratna pričanja. — Branko Lazarević. — Pitanje o ministru vojnem Milutin Lazarević. — Književni pregled. — Naučni pregled. — Pozorjni pregled. — Politicki pregled. — Beležke.

— Josip Ribičič: V kraljevstvu palčkov. Založila in izdala založba »Jug« v Ljubljani. Pred Skofijo 21. Cena 60 kron. Ilustriral Černigoj. 12 slik in barvasta prva stran. Popularna mladinska igra »V kraljestvu palčkov«, ki se je igrala skoraj po vsej Sloveniji in ki je doživelova povod vsled svoje ljubljanskega klavirsko skladbo ruskega skladatelja Bergija Ljapunov: Zvonovi. Skladatelj je dal teži svoji kladbi sledeči komentar: Zvon kliči k službi božji, vmes pa je slišati cerkveni napev. Polagoma zvonjenje narača, malo zvončki se družijo z večjimi. Nato se izmenoma oglaša slavnostno petje in zvonjenje. Končno pa se zdržijo v veličasten skupen zbor, spremljan od udarcev velikega zvona. — Za ta koncert so vstopnice v predprodaji v pisarni Glasbene Matice, in to od četrtka 6. t. m. dalje.

— Sattlerjev oratorij v Mariboru.

Pišejo nam: Ko smo slišali, da namenja ga profesor Družovič z gojenici in gojenkami drž. učiteljišča v Mariboru

prirediti (v prid dijaški kuhinji) H. Sattlerjev oratorij »Assumptio«, nismo

temu smemo načrtu mogli verjeti. To

da neverjetno je postal verjetno. Ze

ko je g. skladatelj slišal glavno skuskovo

ne se ni več bal za uspeh in sicer za

najboljši uspeh, kakršnega se sme pričakovati od tako mladeničkega zborov.

Da je bil končni uspeh razmerno sijajan, to je viharno pozdravljeni g. skladatelj v sobotu zvečer doživel sam. In

da je bil v splošnem tudi to zadovoljen.

Na končanem sprejemu pred okrajinom glavarstvom je gospod namestnik sprejema

mal občajne deputacie in poklonitev.

Po končanih sprejemih je gospod na-

mestnik priredil obed v restavraciji Kramer v Dolnem Logatu. Pri obedu je g. namestnik napisal Nj. Velikanstu kralju Aleksandru in njegovi nevesti princezni Marijiji. Nato sta pozdravila

gospoda namestnika župan Gorjega Logata in notar Tavzes kot predsednik podružnice »Jugoslovenske Matice« v Logatu. Po končanem obedu se je gospod namestnik z avtomobilom zopet vrnil v Ljubljano. Na povratku se je ustavil na Vrhniku, kjer si je ogledal tamoznjo tovarno konzerv.

— Gledališki afer noče biti

konec, ker jih nekaj načelnih hujščak

pač vedno na novo ustvarjajo. Da se

ugotovi finančno stanje našega

gledališča, je pokrajinska uprava

imenovala posebno komisijo. Začasno

sta bila suspendirana blagajnik in

knjigovodja ter poverjena dva računska

uradnika z poklonitvijo v ponovitvijo

gospoda namestnik napisal Nj. Velikanstu

češki detektivom in dosedanjim vodja poli-

cijalnega oddelka pri okrajinem glavar-

stvu v Ptiju, je na lastno prošnjo zaradi

bolezni trajno upokojen. Fran Finžgar,

revirni nadzornik varnostne straže v

Ljubljani, je iz službenih ozirov

premeseči v službovanje v Maribor,

kjer mu je poverjeno začasno vodstvo

čaščnega oddelka varnostne straže.

— Razpisano notarsko mesto. Ker

se je odrekel notar Ivan Ašič notarsku

mestu v Ljutomeru, razpisuje

notarska zbornica v Celju do dne 2. apri-

ila to notarsko mesto, oziroma ono

notarsko mesto, ki bi se izpraznilo po

premetiti dotednejšega notarja v Ljuto-

meru.

— Inženirske zpit. Na dunajski vi-

soki Šoli za kulturo tal, je napravil inženierski izpit g. Ivan Juvancič.

— Izvajaljivost pošte sedaj in

nekaj. Nekoč te bila naša pošta na

glasu, da je iztaknila adresata in naj

je bil naslov še takoj pomanjkljiv. Pa

časi se spreminjajo in naša pošta ž nji-

mi. Dne 7. marca je poslala univerza v

Hamburgu pismo s teme: naslovom:

Iz St. Vida nad Ljubljano nam pišejo: V Podgori stanuje češki delavec Fran Suran s svojo rodbino. Suran je bil legijonar, sedaj si kot stavni delavec pošteno služi svoj kruh v Ljubljani, kamor se vozi vsak dan. Mož je brez konfesije, zato se njegovi otroci ne udeležujejo verskega pouka. Radi tega je gotovim ljudem, ki imajo krščansko ljubezen samo na jeziku bud trn v peti. Radi bi ga izgrizli iz kraja, v to svrhu so jim dobra vsa sredstva. Nedavno tega je nekje nastal pozar na nekem skedenju ali kožolcu in ker je njegov deček takrat šel mimo dotičnega objekta, so dobri ljudje takoj obdolžili tega otroka, da je on začkal, ter začeli proti ubogemu očetu neusmiljeno gojijo. Tako postopanja ni plemenito, še manj pa krščansko. Pustite vendar režeza, da živi v miru in si pošteno služi svoj kruh ne glede na to, na kakšen način hčete biti zvezlan!

V Medvodah v neposredni bližini kolodvora je pred meseci otvoril svojo gostilno naš stari zvesti somišljenik g. Fran Kolenc. Izletniki, ki posečajo njegovo gostilno, so polni hvale, ker je postrežba res dobra, piča izborna in jedila okusna. Zato to gostilno prav toplo priporočamo!

Umrila je gospa Helena Jonke, so-pusta služe Ljudske posolnice tu, po kratki in mučni bolezni. Pogreb se vrši jutri, v petek, ob štirih popoldne Izpred hiše žalosti, Miklošičeva cesta št. 6. N. v m. p.

Za šentjakobsko knjižnico je darovala tvrdka M. Franzl in sinovi, tvornica pletilnih izdelkov, 50 din. mesto cvetja na kraso gospo M. Bukovec Tvrđki, ki je šentjakobskemu društvu nsklonila že toliko gmotnih podpor, najlepša zahvala.

Popravi! V včerajšnjem podlisku o naši drami čtaj v 2. stolpecu: Za to je treba naintimnejšega obvladovanja jezika in nieskončnega. Tega pa g. Putiata, ki je igral Anatola, danes še nima.

Slovesni prevoz novih zvonov za mestno župno cerkev Trnovem. Na evetno nedeljo med 13. in 14. v prejelno iz zvonarne Strojnih tovarn in liveni d. d. v Ljubljani štiri nove boro-nasta zvonove v Trnovem. Zvonovi bodo tdeli v cvetje v narodnih barvah, vozove pa bo obdelalo številno spremstvo v pestrih narodnih nošah. Sprevd poide z Karlovske ceste čez Jakobski most, po Coizovi in Emonski cesti pred cerkev. Po slovesnem blagoslovu se zvonovi takoj dvignejo v zvonik (okrog 16.).

Zvišajte zavarovalnino! Pokrajinška uprava ozroma bivša deželna vlada je potom političnih in policijskih oblastev že parkrat pozvala ljudstvo, naj sedanjim razmeram odgovarjajoče zviša tudi zavarovalnino proti elementarnim nezgodam, zlasti proti požaru. Uspeh teh pozivov je bil dosedaj le neznaten, ker se še vedno dogajajo služaji, da znaša škoda, ki jo je posamniki povzročil požar, več stotisoč kron, dočim je zavarovalnina primeroma le majhna. Sredstva, ki jih je imela pokrajinška uprava na razpolago za podpore v elementarnih nezgodah, so bila že v prejšnjih letih primeroma majhna; v letošnjem letu pa so še manjša, ker je tozadneva postavka v proračunu za leto 1922 znatno reducirana. Pokrajinški upravi vsled tega tudi v nujnih služajih ne bo mogoče, da bi prizadetim na-klonila drž podporo, ali vsaj ne v večji izmeri. Ker se bliža poletni čas, v katerem po navadi vsako leto izbruhne v Sloveniji več požarov, so politična in policijska oblastva dobila naročilo, naj znowo pozovajo ljudstvo, da zviša zavarovalnino.

Z Bledu. O cenah poletnih stanovanj. Povpraševanje po stanovanjih na Bledu je že precejšno; zato je umestno, da javnost obvestimo, kako bo s cenami stanovanj v bodoči sezoni. To je tembolj potrebno, ker se širi govorica o neizmernih, naravnost fantastičnih cenah, ki se tu zahvaljuje za stanovanja. Do sedaj je bilo to vprašanje neurejeno in to je bilo na kvar Bledu in je škodovalo njegovemu doberemu imenu. Povpraševanje po stanovanjih je marca in aprila že živahn, oddaja pa se le po malem. Stanodajalcji ne vedo, kako cene bi zahtevali, drugi pa špekulirajo na kar najvišje cene ter hoteli oddati šele, ko že primanjkuje stanovanj. Eni kakor drugi tako odričajo tulce, - le-ti odhaljajo, ne da so kaj opravili, in obrnjo največkrat Bledu hrbet za vselej. Teh razmer ni moglo zastopato zdravilišča, županstvo in zdraviliški odsek daje preizkrati. Da se to vprašanje uredi, so se dognali cene, kakor so se povprečno lani plačevali. Z ozirom na to, da so vse stvari od lani in prav občutljivo podražane, so se tudi lanske stanovanjske cene zvišale, toda tako zmerno. Sklical se je v nedeljo dne 2. aprila shod stanodajalcev. Shodu se je predložil nasvet teh-le stanovanjskih cen: Stanovanje, obstoječe iz 2 sob in kuhinje naj bi bilo od 6000 do 8000 K; iz 3 sob in kuhinje upo-stavlje lega, udobnost ist. 8000 do 12.000 kron; stanovanje 4 sob in kuhinje s pritlikinami 12.000 do 16.000 K in z ozirom na udobnost, lego (ob Jezeru), vrt in Že kako drugo udobnost tudi do 20.000 K. Proti tem okvirnim nastavkom v obči ni bilo ugovorja. Sklenil in volil se je pa odsek, ki naj stanovanjem posamezno določi cene v omenjenih okvirjih. Dotlej naj bodo te okvirne cene ravnilo tako stanodajalcem, kakor stanjemalcem. S tem je docela ovržena trditev o neizmernih cenah, o katerih se govorja. In to temveč, ker so se označene cene določile v skladu s cenami drugih zdravilišč in letovisč. Glede cen sobam v hotelih in gostilnah se sklice poseben shod, a ni dvojna, da se potrdi lanske cene, zvišane za 20 do 25 odstotkov za razsvetljavo in perilo, kakor se je to tudi določilo za Rogaško Slatino. Istotko se preuredi tve je trejdo do lege, Tarifa izvožkov

pa se določi med obrtno oblastjo in za drugo izvožkov.

Za našo deco. Otroški in maternski dom, ki ga nameravajo zgraditi Slovenko v počasenje poroke Nj. Velicanstva kralja Aleksandra z rumunsko princu Mariju, ni namenjen samo bednim ljubljanskim otrokom in matrem nego otrokom vse Slovenija. Zato pozivamo plemenita area širom domovine: Družimo se v delu za najdražje, ker imamo, za našo deco! Rojaki in rojakinje, ob srečnih dogodkih v lastni rodbini, ob praznovanju godov, ob počasenju spomina dragih pokojnikov, pri dodeljenih stava pri oporokah in dedičinah se spominjajo mnogočivalnih revčkov brez doma in brez varstva in žrtvuje zanje, da jim čim preje postavimo dom, ki bo v čast in korist vsemu narodu!

Najlepša knjige slovenske, srbohravtske, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske in angleške izposoja vsak delavnik od pol 6. do pol 8. zvezčer šentjakobska knjižnica, Vožarski pot 2, koncem Florijanske ulice, električno postajališče. Na razpolago so polni imeniki knjig. Kupujejo ge po načini ceni.

Takse za objave. Kakor nam javila delegacija ministrstva financ v Ljubljani, so takse na objave proste vse reklame, ki se nahajajo izložene v kavarnah, gostilnah, kolonialnih, delikatesnih in drugih obratnicah, kakor tudi one izložene v zavojenih mestih (lokalih).

Mariborska policija na delu. Mariborska policija je izvršila dne 10. marca kontrolo v večjem obsegu po trgovinam. Namen kontrole je bil se preprati, če imajo trgovci po zakonu označene vidne cene. Ovadenih je bila celo vrsta trgovcev. Tozadneva razprave so se pričele pred okrajnim sodiščem dne 4. in se nadaljujejo dne 6. aprila. Večina ovadenih trgovcev je bila oproščena. Izkazalo se je, da policijski organi niso dovolj poučeni, kako zakon predpisuje označenje cen. Popolno jasnost v tem oziru pa tudi na sodišču ni, ker se je funkcionar državnega pravdinstva v vsakem oprostil nem slučaju pritožil. V tem oziru res treba več jasnosti, ker se v dozadjeni praksi mnogokrat res nepotrebitno povzroča razburjenje, delo oblastim in strošek prizadetim.

Odprrava vizuma za brzovlake Dunaj-Jesenice-Trst. Z Dunaja nam telefonirajo: Potniki brzovlake Dunaj-Jesenice-Trst so oproščeni jugoslovenskega potniškega vizuma na progi od Jesenje do Podbrda. Obmejnimi kontrolnim organom imajo potniki le pokazati dokumente, oziroma legitimacije.

Cirkus Renlow. Poročajo nam, da se še od lenskega leta dobro znani »Cirkus Renlow« vraca iz Bosne zopet v Ljubljano. Za svoje predstave si je izbral, kakor čujemo, jahalnico na Bleiweisovi cesti.

Spanil vožovi! Pisarna Wagons-Lits, Ljubljana, Dunajska cesta 31, telef. 106 nam javlja: Ljubljana-Trest-Milan-Pariz S. O. E. odhod ob 16.30; Ljubljana-Beograd-Bukarešta S. O. E. odhod ob 6.17; Ljubljana-Beograd D brzovlek odhod ob 15.56; Ljubljana-Trst D brzovlek odhod ob 0.42; Ljubljana-Dunaj D brzovlek odhod ob 0.40; Ljubljana-Zagreb-Beograd iz Zagreba drž. kol. odhod ob 20.30. Istotam se dobijo tudi želzniške karte v predprodaji.

Pojasnilo. »Balkan« d. d. za mednarodne transporte v Ljubljani ureja uradne zadeve med sedanjo in staro obliko te države, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo treba izbrisati staro naslov trdke v trgovskem registru; izbrisati pa se je moral stari naslov trdke tudi pri Generalni Direkciji Carina v Beogradu glede carinskega posredništva, medtem, ko je to ravateljstvo priznalo te pravice na novi naslov družbe, ki se je prej glasila »Trgovska, spedičiška in komisija dela državna družba Balkan v Ljubljani«. Ta družba se je v smislu svojih starih pravil pečala namreč tudi s trgovskimi in komisijskimi posli, dočim obseg njen sedanj delokrog izključno je sprediejske in carinsko-posredniške zadave. V tem smislu je bilo tre



KORANIT

je najboljši in najodpornejši
asbestni Škriljevec

za pokrivanje strek, za
vblaganje zidov in stro-
pov vseke vrste.

"KORANIT" se osobito po-
naša s svojo izredno čvrstočo,
ognenostjo proti ognju in burji,
gibljivosti, stalno odpornostjo ter
proti toplini in zimi nenadkriti-
ljivo trajnostjo.

Zastopstvo
v vseh mestih Jugoslavije

KORANIT d. d.

prva jugosl. ind. asbestnog Škriljevec
Generalna direkcija: ZAGREB Wil-
tovn trg br. 7 - Telefon Št. 4-22.
Tvornica v Karlovici.

Proda se

kompletna naprava za žaga-
nje in sekanje drva, obstoječe iz
diskalnih žage, elektromotorja 61/2 HP
210 volt., stroja za sekanje drva in z
vsemi pripadajočimi pritiskinami. Ce-
na 22.000. Naslov v upravi lista.

Samostenjen

jamomerilec

z večletno praksjo se sprejme
eventuelno takoj pri premogo-
kopu Št. Janž, And. Jakli, Krmelj, Delenjaku. Plača po
dogovoru.

2454

Išče se

pekarja, gostilna v trgu ali na delih
v najem. Osman Frano, pensionist,
Verd 117, Vrhnikha. 2433

Inserirajte v Slov. Narodu!

+

Tužnim srečem naznamo žalostno vest, da nas je zape-
stili naš brat in sin

Edo Novak

dne 5. aprila.

Pogreb se vrnil v Soštanju.

Ljubljana - Šeštanj, dne 6. aprila 1922.

Žalujoči ostali.

Proti dobri nagradi išče bančni uradnik
meblovan ali nemeblovan

sobo

pri boljši rodbini. Ponudbe pod "Pri-
morje" 2443* na upravo Slov. Naroda.

Proda se

omara za obliko iz trdega lesa, stenska
ura, stolice za knjige in miza. Vpraša-
se v trgovini Mohič, Ambrožev t.

Proda se

lap sv. damski kostum; cena 650 K in
nečak perla za dojenčka. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 2438

Meblovana soba

z električno razsvetljivo in posebnim
vhodom se odda. Novi Vodmat 18.

Šofer

(Sauer), mehanik in avtomenter, želi
stopiti v službo. Ponudbe pod Šofer-
samec 2363* na upravo Slov. Nar. 2363

Proda se

1000—2000 lepe suhe nemške detelle
za kromo. Poizve se pri upravnosti S. I.
Naroda. 2420

Nudim 1000 komadov ali več starševih lepih

hmeljevk.

Ponudbe pod "B. C." 2455* na upravo
Slov. Naroda.

Narodna

knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica štev. 7.

— priporoča —

kancelijski, konceptni, pisem-
ski, ovitni inbarvani papir,

Kasete s pisemskim omplrijem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali
z dvema kolonama, vezane v papir,
platno ali polattenje.

Odjemalne knjizice po različnih
cenah.

Zaloge žolskih zvezkov.

Zavitke za gradi v vseh velikostih.

Eden ali dva dijaka

so sprejme na izeno in stanovanje
Kje, pove uprav. Slov. Naroda. 2435

Meblovan sobo

še male par, že mogode v sredini
mesta. Ponudbe pod "Čehoslovak" 2436*
na upravo Slov. Naroda. 2436

Jzvrstna šivilja

so pripravča na dom, katera je
dve leti v Zagrebu živila. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 2448

Proda se

lap sv. damski kostum; cena 650 K in
nečak perla za dojenčka. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 2448

Meblovana soba

z električno razsvetljivo in posebnim
vhodom se odda. Novi Vodmat 18.

Proda se

1000—2000 lepe suhe nemške detelle
za kromo. Poizve se pri upravnosti S. I.
Naroda. 2420

Iščem službe

trg. pomočnika ali skladat-
nika. Več specijalcev in kolonialne

stroke. Načrti v Ljubljani. Ponudbe
pod A. 526—2442* na upravo Slov.
Naroda. 2422

Ruska dama daje pouk

v angleškem, francoskem in ruskem je-
ziku, piše na pisalni stroj v vseh ome-
njenej jezikih, kakor tudi v nemškem
jeziku ter zna tudi knjigopravstvo. Išče
dajati pouk v vseh teh jezikih ter želi že
mogoče dobiti službo v kaki pisarni. G.
Risanjanska Kranj, Nova Pošta 5.

Meščeno sobo

nemeblovan, event. meblovan z dvema
posteljama, išče bančni uradnik. Po-
nudbe pod "C. S." 2444* na upravo Slov.
Naroda. 2444

Sprejme se takoj zdavo

:-: mlado dekle :-:

poletnih staršev za pospravljanje sob
in k otrokom. Naslov pove uprav. Slo-
venskega Naroda. 2445

Lepo meblovan sobo

oddam takoj boljšemu nemškemu

gospodu. Ponudbe pod "Tako" 2452* na
upravo Slov. Naroda. 2452

Halo!

Priporočam se vsej p. n. občinstvu za
vsa dela soboskrivstva in pleskarstva.

Posebno priporočam svojo novo iznajdbo,
katero odpravljam v 48 urah vsako

nekrotro ali zidovja. vse po najnižji ceni.

Naročnina vredno sprejemam Hugo
Pleško, Metlacka ulica št. 9, Zagreb.

Išče se za Osijek samostenjen

polir

za visoko gradnjo in železo-
beton. Prednost imajo zaradi stano-
vanjskih rezmer neodzeleni. Običajne

ponudbe z enako izvedenih del, pre-
pis spricelj v piščalnih zahtev na

tržnico Adeff & Ernst Ehrlich,
Osijek. 2431

Vreče

pred vsem male vojaške, kupi vsako
mnogočino Sovor & Komp., Ljubljana,
Wollova ulica 12. 2233

HIŠO

v Ljubljani, tudi v predmestju ali pa
posvetno v okolici kupim za sebe. Po-
nudbe takoj Iv. Frelihu, Ljubljana,
Vrhunčeva 9. 2423

Deklica

14—16 let, revnat staršev ali brez staršev
se sprejme k malu druži ni nekoliko v po-
mod. Kje, pove uprav. Slov. Naroda

Spalna oprava

moderna skoro nova, se ceno proda.
Naslov pove uprav. S. I. Naroda. 2451

Prodam za 200 Din.

par dobro obnovenih nogometnih čev-
lev št. 42 in kompletno novo žogo št.
4. Kje, pove uprav. Slov. Naroda. 2439

Blagajničarka

so sprejme
v restavraciji na glav. kolo-
dvoru v Ljubljani. 2440

Naznanilo.

Conj. občinstvu naznam, da točim
pristno

dalmatinško črno vino

"Opolo" in sicer v gostilni po 32 K.
ter ulico pa po 30 K. — Gostilna "Pod
Drčo", Hradeckega vas 48 (pod Go-
lovcem). 2428

Vestna uradnica

dobra strojepika, išče popoldanske
službe. Naslov pove uprava Slovenskega
Naroda. 2465

Kdo bi odstopil v Ljubljani

SOBO

samostojai šivilj ob delavnikih čez dan
od 9-12 in 2-7. Stanarin po dogovoru.
Ponudbe pod šivilja/2422 na upravo Slov.
Naroda. 2422

Gospodična

izvežbana vseh pisarniških del, vajena
slov. in nem. korespondence, slov. ste-
nografije ter brzostropisja, želi spre-
meniti službo. Nastop event. takoj. Po-
nudbe pod "Dajša piaksa/2407" na
upravo Slov. Naroda. 2407

Iščem službe

so spremeta na izeno in stanovanje

Kje, pove uprav. Slov. Naroda. 2445

Priljubljeno stanovanje

solnčna lega, obstoječe iz 2 sob, kuhi-
nje in pritličin, vrt za zelenjavno, se-
znamenja. Naslov pove uprava Slov.
Naroda. 2415

Odda se njiva

v najem, pozive se Cesta na Gorenjsko
Železnico št. 22. 2426

Produ se psica

voljče posme iz Sibirija. Več
se izve: Slovenska ulica 14, prtl., levo
2396

Iščemo

za svojo tvrnico spremnega samostojnega

Izdelovalca deserta

ter

tvorniškega pekarja

ki temeljito pozna izdelovanje peciva,
keksov, piškotov, čajnega pečiva itd.

Nastop takoj. Samski ponudniki naj na-
tancne ponudbe s sliko poslijo na
"Ambrožia", tvrnica kandidov, ke-
kov in konserv d. d. v Vel. Bečkerku,
Banat. 2401

Prodam

masline hrastova oprave, do-
bre izdelane, po nizki ceni. — Ivan
Andrijević, misar, Gospodovska c. 13,
spodaj, vrata 28. 2429

Slike z naše rivijere.